

Från Winnipeg till Norway House.

För S. C. T. av Erland Wass.

Omkring 20 miles norr om Winnipeg ligger Selkirk, som har sin ilkomst att tacka för det faktum, att Red River, ej långt därifrån, mynnar ut i Lake Winnipeg. Det är enligt traditionen i första hand meningen, att göra Selkirk till Manitobas huvudstad, med inledning av dess fördelaktiga läge med direkt sjöfartsförbindelse med den ganska respektabla Lake Winnipeg. Över denna vattenmassa skeppas en avsevärd mängd varor, ej enbart till de indianer och nybyggare, som bebo sjöns stränder, utan även till en massa olika indianstammar, som äro bosatta underrätals miles inåt landet och i hava någon annan samfärdsled, som förbinder dem med den civiliserade världen. Det är ju brukligt att städer av större betydelse föräggas vid sjöar eller trafikbara torrflooder, där trafik och affärsförbindelser med andra platser därigenom underlättas.

Men i trots av detta naturens allmänna upplag har Manitoba utvidstad förslags över 20 miles sydligare, där den nu bekransas av smutsiga röda flodens båda tränder, och där har den nu så etvelfullfylla staden Winnipeg utvecklats, inte enbart till provinns ledande stad, utan även till en av Canadas främsta städer, i röt av sitt oriktiga läge.

Det är ej enbart genom transporten av varor över densamma, om för Lake Winnipeg så betydelsefullt. Uteffter dessa stränder finna vi en mängd badorter, vilka torstades befolkning besöker under sommarmånaderna, för att om seden är hämta vila och vackerlekelse för att bekämpa stadslivets instängda, tryckande atmosfär. Till de mest besökta badorterna ha dock under de senaste åren järnvägslinjer framträtt, och under sommarmånaderna uppehålls daglig trafik till dem.

Vid Fort Alexander vid Winnipeg Rivers utlopp i sjön, har växt upp en ganska aktingsvärd pappersfabrik, som nu sysselsätter flera hundra arbetare. Då sjön är mgårdad av skog, som förut ej illvaratagits på detta sätt, fyller i denna fabrik en viss lucka mellan naturen och den nuvarande skiska utvecklingen. Det papper, om där tillverkas i en modern fabrik, användes vid tryckningen av de ledande tidningarna i Winnipeg. Därmed har vildmarken åter att kröka ryggen och falla till föga kampen mot den moderna utvecklingens oemotståndliga framfart.

På västra sidan av sjön har reningen upprättat tvänne avelsstationer för fisk. Förmåligast är det "white-fish", som här odlas, är största delen utsläppts i Lake Winnipeg. Av naturliga alster, om tagas från sjön och dess ränder, må nämnas sand, grus, necarot, samt allahanda virke, enledes plockas en avsevärd mängd blåbär. Någon jordbruksrelse att tala om har ännu ej vecklats, men säkerligen finns lämpliga områden här för, där smånen längre inåt land och i norr är ganska bra. Detta rde mest bero på de folkslag, m bo här. Dessa utgöras till två edjedelar av vita, som nästan an undantag äro isländare, den första tredjedelen varande

Indianer. Dessa folk hava ju icke några större agrikulturella anor, vilket torde vara orsaken. Desto större fallenhet hava de för fiske och detta utgör den största indastin. Vid Lake Winnipeg finnas 5 olika fiskeriblag, som bedriva kommersiellt fiske, och många millioner pund fisk fångas årligen, av vilken den största delen skeppas till U. S. A. Av bolagen böra nämnas Manitoba Transport Co. och Northern Fish Co., vilka även omhändervä trafik och transport, det förre med en, det senare med två större båtar.

Dessa båtar besöka de olika fiskestationerna, medförande varor och turister på utresan samt fisk och återvändande turister på hemresan. Wharrens Landing är den nordligaste fiskestationen där dessa båtar vända, och vi måste fortsätta de återstående 25 miles till Norway House med mindre båt. Godset bogseras i prämar till Norway House och några andra platser. Under senaste sommar har dock fisket inknappats, beroende på det tryckta läge, som råder på affärsmarknaden. Sommarfisket är det mest betydelsefulla, men vinterfiske bedrivs även. Omkring 700 personer äro i allmänhet årligen anställda i fiskindustrin i Lake Winnipeg. Den mesta fisken fångas av den vita befolkningen. Man sysslar även med trapping.

Lake Winnipeg har en längd av 280 miles och en största bredd av 86 miles. Genomsnittsdjupet är omkring 10 fathnar. Navigations-systemet upprätthålles av regeringen, vilken har en ganska respektabel angare, som patrullerar sjöarna. Omkring 1200 turister besöka varje sommar det historiska Norway House, vareast Hudson's Bay kompanys mest betydande handelsstation upprättades för cirka 125 år sedan. Sedan man hade någon tanke på staden Winnipeg, Norway House var under många år det ledande kommunikationscentrum för Västra Canada, sålunda hade man även förbindelse med De Stora Sjöarna, även om till vid norra kusten belagna York Factory med flera platser. Norway House är beläget vid Playgreen Lake, vilken genom Nelson River är förbunden med Lake Winnipeg. Ännu kvarstå här det stolta Hudson's Bay Companys byggnader, uppförda i den tidens sedvanliga fastningsstil, och därifrån bedrivs fortfarande en ganska betydande bytshandel. Den här bosatta indianstammen räknar nära 1,000 själar. Regeringen har här förlagt en inackorderingskola och ett sjukhus och tre olika missionsrörelser utöva här sin verksamhet.

Den första delen av min resa till Island Lake företogs med Northern Fish Companys turistångare Kenora, som har hyttplatser för 100 passagerare och en besättning på 21 man. Den står under befäl av en till börden svensk kapten Hakanson, som vistats i Canada i 12 år och varit anställd hos detta bolag i 4 år. Han kommer från Minnesota, där han tidigt avlade sin kaptensexamen och erhöi sin praktik i de Stora Sjöarna. Hans gemtliga och trevliga uppträdande gör honom snart till allas vän, snart nog är han medelpunkten i alla lekar och upptåg, vilket dock icke förringar vår respekt för honom i hans yrke. Det ser ut som om han såväl som bolaget göra allt i sin förmåga till passagerarnas trevnad. Om dåligt väder uppstår, så lägger båten till vid någon brygga, och man går i land och spelar boll, dansar eller roar sig med andra lekar. Vid Grand Rapids upplättes alltså skoon för dans. Skolläraren upptager kollekt där för, vilken han förklarar användes till att köpa julkappar för skolbarnen. Så badar man naturligtvis. Resan fram och tillbaka Selkirk - Norway House tager i allmänhet en vecka och priset retur är 35 dollars. Om man önskar stanna över, som många turister göra, finnas hotell vid Berens River och Norway House.

Några frågor, som jag framställd till kapten H., besvarades beredvilligt. Han förklarar att i trots av sitt nordliga läge är Lake Winnipeg den beskedligaste av de stora insjöar som seglat på. Turistsäsongen tager sin början den 1 juni och upphör första veckan i september. Om resan må sägas, att den är ganska säkert löva ett lyckligt resultat av deras konservering. Man

taga sig. Förutom den friska naturen, som man så oförfälskat får njuta av, är man snart intill vän med samtliga passagerare såväl som manskaf. Den stehet, som annars existerar på andra platser, förefinnes ej här. Ej heller ser man någon social åtskillnad, alla se ut att ha en vänskaplig min samt att vara ute för att ha trevligt.

Norway House den 28 aug. 1930.
Erland Wass.

Hutu skola Andreefynden kunna bevaras?

Dokumentet måste föras till Sverige i isblock.

Andreefyndens konservering torde efter allt att döma komma att bjuda svårigheter, vilka en svensk konservator icke på länge haft att brottas med. Det är ur den synpunkten professor J. G. Andersson riktat en allvarlig marning till vederbörande att söka för ändamålet anskaffa de skickligaste skickliga vi ha på området, både när det gäller bevarandet av våra polarhjärtas stoff och konserveringen av deras funna ägodelar. Ingen som man strävar efter med årlig vilja är omöjligt, och både när det gäller liken och de materiematerialiell fynden är sakkunskapen ense om, att vi en gång skola kunna ha dem här i väl bevarat skick. En av våra mest kända patologer, professor Folke Kersch, som själv varit med om en arktisk expedition, framhåller emellertid, att skall man lyckas få hit kropparna oskadade, är det oundgängliga villkoret en balsamering så snart ske kan. Professor anser, att det naturligtvis är svårt att i detalj precisera vad man i övrigt bör vidtaga för försiktighetsåtgärder, men han förutsätter, att man ombord på "Bratwag" lagt liken i isblock, och påpekar för övrigt, det troliga i att de 33 åren, som nu gått, dödat alla de bakterier, vilka främst orsaka en död kroppas förruttnelse. Det farliga i föreliggande fall är, anser professor, klimatvåxlingarna, och han påpekar vikten av, att kropparna på det noggrannaste skyddas för luftväxling i sitt ishölje just vid övergången mellan den arktiska temperaturen uppe i Spetsbergregionerna, där det är bakteriefritt, o. vär normala temperatur neråt Golfströmmen till. Vad som skall företas med kropparna, när de väl förts ned till Sverige, är ännu icke bestämt. En möjlighet föreligger dock att åtminstone Andrees stoff innan det jordnas brännes. Svenska eldbegängelseförenings ombudsman i Uppsala, mag. O. Övden, har som nämnts, meddelat, att Andree var medlem av eldbegängelseföreningen i vilken han ingick 1886.

Veckans berättelse

Skolkamraten.

För S.C.T. av
"En hälsingekvinna."

Det var en kall februarimorgon, snöstormen svepte om i den stora staden och hopade drivor, vilka här och var voro nästan oöverkomliga. Det dansade och det pep i piporna och man var glad att att få stanna inomhus, då telefonen ringde och mans vänliga röst säger med ännu större ömhet: "Känsla än annars: 'Det kommer en äldre landsman, som jag sände hem. Jag tror att jag sett honom någon gång förut. Giv honom mat och låt honom sitta i köket, tills jag kommer hem.'"

Efter nära nog en timmes väntan ringde dörrklockan och en storvuxen, gråhårig man i 50-års åldern, alldeles nedsmåad och blafversn förkunnar, att min man sånt honom till vårt hem. Man ser genast, att han ej är en vanlig arbetare, ty genom det lidande och härjade uttrycket spårar man belevnhet. Vördnadsfullt och artigt tackar han, då jag ber honom stiga in i vårt lilla kök. Vi tala genast om att värdet är fasansfullt, och hans vemsfulla blick ser utöver snöfältet. Där efter lutar han pannan i handen och sitter så, orörlig några minuter. Sin måltid intog han mycket långsamt och åt ej mycket, och då jag efter några minuters förvarro från köket återvänder, sitter han med borden i ena hörn i sin hand och säger: "Min mor hade också sådana dukar på sitt köksbord och hon brukade väta dem själv. Tänk att jag en gång till i livet skulle få se en sådan duk, och just i dag." Jag fäste mig vid de sista orden, så jag frågade, om det var något särdeles märkligt, denna dagen. Han svarade ej genast, men efter ett par minuter vänder han huvudet emot mig, ser först liksom forskande på mig, och säger där efter med nedslagna ögon, att han kom ut från fängelset klockan åtta på morgonen.

Det var just ingen behaglig känsla, som genomströmmade mig vid detta meddelande, och jag var övertygad om, att min man var ovisst om detta. Han insåg nog genast, att detta meddelande ej var mig angenämt, så han sade: "Men ni behöver ej vara rädd för mig, ty jag har ej gjort något ont, endast sovit en halv natt i en trappuppgång och en hyresgäst kom sent hem och fann mig, och polisen tog mig genast, och jag fick två månader." Att han talade sanning sade hela hans väsende. Efter någon timme kom min man hem till lunch, vilket var mig en stor lättnad. Jag hade redan börjat att se efter, om vi kunde hava någon varm halsduk att avstå, att linda kring mannens mag-

la hals och något annat i klädvägar och med de delar, jag plockat samman, kom jag åter in i köket. Till min förvåning finner jag de båda männen stå och omfamna varandra. Jag ser tårarna strömma utefter främlingens kinder, och jag hör ordet: Skolkamrat. De båda männen hade vid meddelandet om varandras namn genast erinrat sig, att de gått i samma läroverk samtidigt, och hade naturligtvis därigenom många skolpojskminnen gemensamma, som just i dessa ögonblick strömmade in på dem.

Det blev därför så, att f. d. fången kom att äta i vårt hem under någon månads tid, och min man ordnade med rum för honom hos en bekant, och ett annat skede inträdde i hans liv. Då han fick andra kläder och blev värdad, var det svårt att igenkänna den en gång i trasor klädd luffaren. Det blev under de dagar, som min man och han träffades, många skolpojskupptåg, som erinrades, och gamla läraregestalter, som fingopassera revy i minnet. Det den ene glömt kom alltid den andre ihåg.

Det uppdrag, han under denna tid fick åtaga sig i vårt hem, nämligen att bära upp kol om dagarna från källaren, och bära ut askan, syntes bereda honom ett stort nöje, och han utförde det med största ordning. Då jag själv såg honom arbeta och visste, att hans namn var inregistrerat i Svenska Riddarhuset, följde jag med många gamla läraregestalter, som fingopassera revy i minnet. Det den ene glömt kom alltid den andre ihåg.

Han hade en gång som ingenjör kommit till Chicago och där fått en bra plats, men med den svaga karaktär, han ägde, hade s. k. vän snart förvandlat honom drin-kare, och av drinkaren blev med tiden "luffaren", och så hade han så småningom kommit att hamma i Canada. Här hade han ej andra utsikter med sin förfallna personlighet, än att taga grovbrädet, och som han älskade sjön, blev han hamnarbetare. Under sommaren lastade han spannmål på en av Lake Ontarios större lastageplatser, och när tiden var slut med detta för året, hade han under de sista tio åren alltid vandrat till storstaden, där alla slantarna samvetsgrant förstörts i krogarnas. Sedan började vandringen mellan vålgörenhetsinrättningen, där man fick mat gratis, och så till hemmet, där man fick en fribädd, om man stod i kö i tid om kvällen. På så vis hade han framlevat sina vintrar under dessa många år i storstaden och var känd av alla på platsen och likaså för att icke stora friden för någon.

Genom min mans förmedling fann han, att både modern och brodern — som varit svensk konsul — voro döda, samt att han hade ett arv på några tusen dollars att uttå. Han fick så inom en månad anställning som medhjälpare i skogsvårdsarbete hos en av våra svenska vänner och reste ut en vacker vårmorgon. Det såg ut som om han kommit in i ordnade förhållanden igen, och han hade börjat att intressera sig för att läsa och återuppsöka sina studier.

Men en tidig försommarmorgon kom han åter till vårt hem, och

NÄR NI BYGGER —

ANVÄND EDER AV

Hydro's Ljus och Kraft

i hem och affärsrörelse

KOM IHÄG—Hydro har besparat Winnipegs inneväname

MILLIONER DOLLARS

genom lägre avgifter för elektrisk kraft

Konsultera Hydro's ingenjörer i elektriska frågor.

Ring 848 161

Betjäning
till själv-
kostnadspris

Winnipeg Hydro
55-59 PRINCESS ST.

Hydro's kunder
äro Hydro's
upbyggare.

man såg då att han ej var densamme, som då han reste. I några korta ord meddelade han, att det gamla livet drog och lockade honom åter, och att han måste resa dit och vara i den omgångskrets, han tyckte sig passa bäst. "Förlåt mig" voro hans sista ord. "Tro ej att det är otack, nej — nej, det är bara det att inom ett hems dörrar är jag säker för frestelsen, men utom dessa står jag ej emot. Tack — tack och farväl!"

Så vände han åter ut mot "sitt liv" och till dryckesbröderna, och när han om hösten återvände, vände honom arvet efter de anhöriga. Det var tilläggadgjort innan han tillbringat ens en månad i storstaden igen, och så var det att på nytt börja tiggavandring. Någon landsman, som gick förbi honom, stack väl till honom en slant då och då till en talrik varm soppa eller en kopp varmt kaffe.

Då jag sist såg honom, var ryggen mera böjd, gängen stappande och håret snövit. Man skulle tro, att han varit en åttiofem års man i stället för femtioåttioåring. Den slöa och intetsägande blicken höll han alltid riktad mot marken. Den i trasor vordna dräkten gjorde att man stannade och såg efter honom i namnlös sorg och undrade över, att det verkligen finnes någon kraft kvar hos en sådan människas, att fortsätta att leva.

Med varmaste känsla önskade jag då, "Mätte denne rolöse vandraren få sluta sin vandring här nedan, och frigjord från detta jordiska hölje få lyfta sin själs vingar till flykt mot en högre och bättre värld, som han kanske dock alltid mest längtat till på sina ensamma vandringar i detta stora och främmande land."

Safety first.

Från en av de danska Amerikängarna berättas följande lilla episod: Tvenne köpenhammare gjorde för någon tid sedan en tripp över till Amerika. Då man kommit ut på Atlanten blev det våldsam sjögång, och den ene av de båda försvann hastigen ner i deras gemensamma hytt. Då kamraten om en stund kom ned för att se till den sjuke, upptäckte han till sin förvåning, att hans medpassagerare låg iförd ett par dampyjas och spetsmössa.

— Vad i all världen har det tagit åt dig? Har du blivit galen?
— Nej, ser du, svarade den sjukes matte, men om fartyget skulle gå under gäller det ju att kvinnor och barn räddas först.

LÄKEROL

Den välkända svenska goda hals-

tabletten

20c. per ask

Aterförsäljare erhålla rabatt

Scandinavian Book Store

246 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Sinnessjuk som spejar Ivar Kreuger.

En dräpplig historia från New York-börsen.

Från Sv. Dbl. meddelas från New York en egenartad historia från Nel Yorkbörsen. En svindlare gjorde under början av juli månad i år stora inköp av olika slags värdepapper på börsen i New York och utgav sig därvid för att vara ingen mindre än den svenske tändsticks-kungen Ivar Kreuger. Mannen själv verkade synnerligen vederhäftig och tidningarna hade meddelat, att den svenske tändsticks-kungen befann sig på besök i New York. Att den svenska storförfinnsären i sinom tid lämnat staden och avrest till Europa hade tidningarna däremot ej nämnt om.

Den föregivne Ivar Kreuger infann sig alltså på New Yorkbörsen två dagar i rad och gjorde inköp av aktier till ett värde av 1 mill. dollars, men av någon anledning fattade börsmyndigheterna misstankar och avkrävde den mystiske svensken legitimation. Han sökte också styrka sin identitet genom att presentera hela sin innehavda kassa som belöpte sig till 12 dollars.

Vid polisens undersökning kom det genast i dagen, att mannen var identisk med en ökad svensk svindlare Charles Oskar Lagerberg, vilken vid flera tillfällen straffats för bedrägerier. Nu senast hade han varit intagen på hospital och det var, då han kom ut därifrån, som han tänkt skapa sig en förmögenhet genom börspekulationer i Ivar Kreugers namn.

Över Atlanten i gummiboll?

Två tyskar ha vänt sig till ett flertal stora gummifabriker för att gratis erhålla en stor gummiboll, i vilken de ämna företa en färd över Atlanten från Amerika till Europa. De räkna med att strömmen skall föra dem fram till europeiska kusten inom sextio dagar. Pollen skall vara så stor, att de kunna medföra proviant för nitio dagar. En stor gummifabrik i New Jersey har redan accepterat anbudet och kommer att ställa den begärda bollen till deras förfogande.

En Resebyrå

kan bättre än någon annan stå den resande allmänheten till tjänst, när det gäller att planera för en resa — anskaffa pass — arrangera sällskapsresor — anvisa hotell och lämpliga turistplatser —

Dahl Steamship Agency är den enda skandinaviska resebyrån i Canada. Den har i över 20 år på ett oklanderligt sätt förmedlat tusentals resor för svenskar till och från Canada. Dess renommé är en garanti för Eder.

Snabb betjäning

Tillförlitlig behandling

Avgiftsfri konsultering

PENNINGFÖRSÄNDELSE

till de skandinaviska länderna. Högsta glädlige dagkurser garanteras. Förbindelser med de största bankerna. Tittskriv oss för närmare upplysningar. Remittera med "post money order" eller "bank draft" betalt till oss.

Dahl Steamship Agency

Grundlagd 1909.

325 Logan Ave.

Winnipeg, Man

na allmän

ra

2

ick Eksem på

Händerna!

Hudsjukdomar

hota oss var dag.

ynliga bakterier framkalla blodförlning, eksem, etc., och begagnar sig tillfälle att infektera minsta rårer minsta skräma. Pengar och ledstänger och ströppar på tåg h i spårvagnar och tusen andra remål föra bakterierna med sig.

Endast tack vare Zam-Buk har herrary C. Davis, South 17th street, anmas City, U. S. A., undgått en är eksem-åkomma, som han enligt pgift skulle ha erhållit genom att vända en handduk på en offentlig st.

"Jag sökte likare", säger han, "jag sökte alla slags salvor mot eksem b privade ande medel utan att alla någon bättre eller att fin-

den lindring jag hoppades och sde finna. Zam-Buk behandlingen v emellertid omedelbar hjälp. Den frjade mig från den plågsamma idan, remade och läkte de obegh-

a sären."